

Grant Arthur Gochin

10900 Winnetka Avenue, Chatsworth, CA 91311, USA | +1 818-625-6513 | ggochin@gmail.com

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui

Didžioji g. 17/1, LT-01128 Vilnius; el. p. centras@genocid.lt

Laikinai einančiam generalinio direktoriaus pareigas dr. Arūnui Bubniui

Pareiškėjas: Grant Arthur Gochin, Lietuvos Respublikos pilietis; adresas: 10900 Winnetka Avenue, Chatsworth, CA 91311, Jungtinės Amerikos Valstijos; tel. +1 818-625-6513; el. p. ggochin@gmail.com; asmens kodas – pateikiamas pareikalavus

PRAŠYMAS

atšaukti, ištaisyti ir pakartotinai išduoti 2018-02-26 raštą Nr. 55R-21 ir 2018-10-11 raštą Nr. 14R-82 bei atšaukti rašto Nr. 14R-82 1 punkte paskelbtą „išteisinimo“ terminijos taisyklę

1. Teikiu naują savarankišką prašymą, grindžiamą po 2018 m. atsiradusiais faktais, kurių Centras 2026-10-13 rašte Nr. 55R-1016 neįvertino. Šis prašymas neatšaukia ir nepakeičia mano skundo dėl rašto Nr. 55R-1016, tą pačią dieną paduoto Lietuvos administracinių ginčų komisijai.

Nauji faktai

2. Užsienio reikalų ministerijos 2026-05-12 raštu Nr. (19.2.3)3-2806, perduotu JAV Kongreso nariui Bradui Shermanui, remiantis „informacija, kurią pateikė“ Centras, nurodyta (Priedas 3, 2–3 psl.; vertimas – 10 psl.):

„Centras pripažino, kad jo ankstesnė 2018 m. vieša formuluotė, kuria Juozas Ambrazevičius-Brazaitis vadinamas „visiškai išteisintu“, buvo teisiškai netiksli, ir išreiškė apgailestavimą dėl šios netikslios formuluotės. Nuo to laiko ši formuluotė buvo pataisyta“ (angl. „the Centre has acknowledged that its earlier public formulation from 2018 referring to the “complete exoneration” of Juozas Ambrazevičius-Brazaitis was legally imprecise and has expressed regret for this miswording. This formulation has since been corrected to more accurately reflect the nature of the findings“).

„Lietuvos pusė visiškai pripažįsta [...] svarbų skirtumą: administracinis tyrimo nutraukimas pagal JAV teisės standartus nėra formalus teisminis išteisinimas. [...] ankstesnė formuluotė buvo pataisyta būtent tam, kad būtų išvengta bet kokio nesusipratimo“ (angl. „the administrative discontinuation of an investigation does not constitute a formal judicial exoneration under U.S. legal standards [...] the earlier wording has been corrected precisely to avoid any misunderstanding“).

3. Tame pačiame pakete pridėtas JAV Imigracijos ir natūralizacijos tarnybos komisaro L. F. Chapmano raštas nurodo, kad J. Brazaitis nebuvo apklaustas dėl sveikatos būklės, kad pavardės išbrauktos iš aktyvaus sąrašo, o tyrimai „deactivated“, ir kad, gavus reikšmingos informacijos, „the investigation is reactivated“ (Priedas 3, 6 psl.). 1975-01-13 J. Eilbergo raštas adresuotas Stanley A. Gecys (Priedas 3, 4 psl.).
4. Pareiškėjo turimais duomenimis, 2026-08-26 Centras pakeitė interneto puslapį Nr. 3058, tačiau raštą Nr. 55R-21 ir Nr. 14R-82 netaisė.

5. 2026-10-02 raštu Nr. 55R-951 Centras pripažino, kad teiginys „E. Bub’as buvo visiškai išteisintas“ „tikėtina [...] nėra teisiškai korektiškas“, nes Centras „nėra ištyręs“ teismo nuosprendžio (Priedas 5).

Taisytinios formuluotės

6. Rašte Nr. 55R-21 (Priedas 1, 3 psl.):

„Rašydamas pažymą apie K. Škirpą Centras atsižvelgė ir į šalutines aplinkybes, kurių nepaminėjo toje pažymoje – dėl galimų panašių nusikalstamų veikų, apibrėžtų Konvencijoje ir Statute, įtariamo Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovo Juozo Brazaičio - Ambrazevičiaus, šias pareigas perėmusio areštavus K. Škirpą, veikla 1974 metais buvo išsamiai tirta JAV Kongrese ir JAV Imigracijos ir natūralizacijos tarnyboje, ir J. Ambrazevičius - Brazaitis buvo visiškai išteisintas.“

7. Rašto Nr. 14R-82 1 punkte (Priedas 2, 1 psl.):

„LGGRT centras savo veikloje vadovaujasi demokratiniame pasaulyje ir LR Konstitucijoje įtvirtintu nekaltumo prezumpcijos principu, taip pat Lietuvos Respublikos teisės aktais, todėl įtarimus, kaltinimus ar tyrimus, kurie atmesti ar nutraukti neįrodžius asmens kaltumo, vadina asmens išteisinimu.“

8. Rašto Nr. 14R-82 2 punkte – teiginiai, kad 1975-01-13 J. Eilbergo raštas „Algimantui Gečiui“ patvirtina, jog J. Ambrazevičius-Brazaitis ir J. Šlepetys „buvo išteisinti“, ir kad J. Eilbergas „netiesiogiai atsiprašo“.
9. Šios formuluotės prieštarauja Centro pripažinimui, perduotam JAV Kongresui, ir paties rašto Nr. 14R-82 4 punktui, kad Centras „neatlieka teisinio asmenų veiklos vertinimo“. Rašto Nr. 14R-82 3 punkte Centras siūlė informacijos patikimumą tikrinti užsienio valstybių institucijose; 2026 m. dokumentai yra tokio patikrinimo rezultatas. Be to, rašte Nr. 55R-21 tariamas išteisinimas nurodytas kaip neviešai įvertinta palanki aplinkybė Centro išvadoje dėl K. Škirpos.

Prašau

- (a) Atšaukti ir ištaisyti rašto Nr. 55R-21 teiginį, kad „J. Ambrazevičius - Brazaitis buvo visiškai išteisintas“, ir rašto Nr. 14R-82 2 punkto teiginius, kad jie „buvo išteisinti“ ir kad J. Eilbergas „netiesiogiai atsiprašo“; abu raštus pakartotinai išduoti su tais pačiais numeriais, pažymėtus kaip pataisytus, aiškiai nurodant, kad jokia JAV institucija J. Ambrazevičiaus-Brazaičio neišteisino ir nereabilitavo ir kad administracinis tyrimo nutraukimas nėra sprendimas iš esmės.
- (b) Atšaukti rašto Nr. 14R-82 1 punkte paskelbtą taisyklę kaip Centro terminijos metodą ir nurodyti, kuriuose kituose Centro dokumentuose nutraukti ar atmesti procesai buvo vadinami „išteisinimu“.
- (c) Ištaisyti 1975-01-13 J. Eilbergo rašto adresato nurodymą (Stanley A. Gecys).
- (d) Apie pataisymą informuoti visus žinomus raštų gavėjus, įskaitant Seimo kontrolierių, kuriam adresuota rašto Nr. 14R-82 kopija, ir Užsienio reikalų ministeriją.
- (e) Nurodyti, kuri formuluotė, kokiame dokumente, kada ir kur buvo „pataisyta“, kaip Centras 2026 m. gegužę informavo Užsienio reikalų ministeriją.

- (f) Šį prašymą pavesti nagrinėti pareigūnui, nedalyvavusiam rengiant raštus Nr. 55R-21, Nr. 14R-82 ir Nr. 55R-951, ir motyvuotai išspręsti nusišalinimo klausimą pagal VAI 24 straipsnį.
- (g) Patvirtinti prašymo gavimą per 3 darbo dienas (Taisyklių, patvirtintų Vyriausybės nutarimu Nr. 875, 31 punktas) ir per VAI 10 straipsnio 4 dalyje nustatytą terminą pateikti motyvuotą sprendimą, nurodant jį priėmusį pareigūną ir apskundimo tvarką.

Priedai

1. Centro 2018-02-26 raštas Nr. 55R-21, 3 psl.
2. Centro 2018-10-11 raštas Nr. 14R-82, 2 psl.
3. Užsienio reikalų ministerijos 2026-05-12 ir Lietuvos ambasados JAV 2026-05-13 raštų paketas su vertimu, 10 psl.
4. Centro 2026-10-13 rašto Nr. 55R-1016 nuorašas, 3 psl.
5. Centro 2026-10-02 rašto Nr. 55R-951 tekstinė transkripcija, 1 psl.

Grant Arthur Gochin

Lietuvos Respublikos pilietis

Pasirašyta kvalifikuotu elektroniniu parašu. Data – pagal kvalifikuoto elektroninio parašo laiko žymą.

Grant Arthur Gochin

10900 Winnetka Avenue, Chatsworth, CA 91311, USA | +1 818-625-6513 | ggochin@gmail.com

PRIEDŲ SĄRAŠAS

Fiziškai pridedami dokumentai. Kiekvieno priedo puslapiai pažymėti viršutiniame dešiniajame kampe („Priedas N — psl./iš“).

1	LGGRTC 2018-02-26 raštas Nr. 55R-21	3 p. — PDF p. 5
2	LGGRTC 2018-10-11 raštas Nr. 14R-82	2 p. — PDF p. 8
3	URM 2026-05-12 ir Ambasados 2026-05-13 raštai su priedais ir vertimu	10 p. — PDF p. 10
4	LGGRTC 2026-10-13 raštas Nr. 55R-1016 (nuorašas)	3 p. — PDF p. 20
5	LGGRTC 2026-10-02 rašto Nr. 55R-951 transkripcija	1 p. — PDF p. 23

Pastaba: pasirašyti ankstesni PDF dokumentai čia pateikiami kaip kopijos; jų kvalifikuoti elektroniniai parašai tikrinami originaluose, kuriuos pareiškėjas saugo ir pateiks pareikalavus. Pareiškėjo parengti vertimai ir transkripcija pažymėti kaip tokie.

LIETUVOS GYVENTOJŲ GENOCIDO IR REZISTENCIJOS TYRIMO CENTRAS

Biudžetinė įstaiga, Didžioji g. 17/1, LT-01128 Vilnius tel. (8 5) 231 4139, faks. (8 5) 279 1033, el. p. centras@genocid.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191428780

Grant Arthur Gochin
Atstovaujamaam advokato Roko Rudzinsko
A. Mickevičiaus g. 14-2
Vilnius

2018-02-26 Nr. 5.28 -2/
I 2017-11-30 Nr.4D-2017/1-1558/3D-3511

DĖL INFORMACIJOS PATEIKIMO

Informuojame, kad 2017-11-30 Seimo kontrolieriaus prašymu pakartotinai atsakome į Jūsų skundą dėl LGGRTC rašytų pažymų apie Jono Noreikos ir Kazio Škirpos veiklą.

LGGRTC pakartotinai nesutinka su Jūsų vertinimu, kad „Centras, formuodamas valstybės politiką istorinių tyrimų srityje ir nustatydamas tokių tyrimų metodikas ir kryptis, pažeidžia LR BK 99 str., Niurnbergo tribunolo statuto 6 str. ir Jungtinių Tautų suformuotus genocido nusikaltimo sudėties aiškinimo principus“, „nevertina savanoriško prisidėjimo prie genocido kaip nusikaltimo žmogiškumui“, „Centras Išvadose dėl K. Škirpos ir J. Noreikos veiklos Antrojo pasaulinio karo metais iškreipia tarptautinėje teisėje pripažįstamą genocido nusikaltimo dalyvių sąvoką“, „Centras oficialiose išvadose asmenis vertina tik tiesioginiu genocido vykdytojo aspektu ir genocido dalyvių ratą aiškina siaurai, t.y. nustatinėja tiksliai, ar asmuo šaudė ar nešaudė žydų tautybės asmenis, ir šią poziciją aiškiai pabrėžia“, „Centras ignoruoja likusias haustinas veikas“, „šiais teisiniais aspektais Centras asmenų elgesio nevertina“.

LGGRTC mano, kad šie vertinimai nėra pagrįsti ir neatitinka tikrovės. LGGRTC primena, kad LR Konstitucinis Teismas 2000-06-30 nutarime pabrėžė, kad „valstybės institucijos, pareigūnai turi saugoti, ginti žmogaus teises ir laisves; ypač svarbu, kad, vykdydami jiems patikėtas funkcijas, jie patys nepažeistų žmogaus teisių ir laisvių“, taigi ir vienos pagrindinių šių teisių – žmogaus nekaltumo prezumpcijos.

LGGRTC pateikia papildomus paaiškinimus dėl Jono Noreikos ir Kazio Škirpos veiklų tyrimo.

Dėl pažymos apie Joną Norciką.

LGGRTC (toliau – Centras), tirdamas Jono Noreikos veiklą, rėmėsi visais jam pasiekiamais informacijos šaltiniais ir ją vertino pagal Jungtinių Tautų Organizacijos Konvencijos dėl kelio užkirtimo genocido nusikaltimui ir baudimo už jį bei Niurnbergo tribunolo statuto nuostatas ir Jungtinių Tautų Baudžiamojo Tribunolo praktiką, aiškinančią minėtas Konvencijos nuostatas.

Tai akivaizdžiai matyti iš Centro pateiktos pažymos, kurioje neapsiribota vien konstatavimu, kad Jonas Noreika nebuvo tiesioginis genocido vykdytojas - nešaudė žmonių, bet rašoma ir apie kitą jo veiką (žydų izoliavimą), kuri ir buvo vertinama pagal Pareiškėjo nurodytas Konvencijos ir Tribunolo suformuotus nuostatas.

Centras savo pažymoje pabrėžė, kad pagal turimus duomenis J. Noreika nėra tiesiogiai dalyvavęs žydų masinėse naikinimo operacijose ne todėl, kad Centras „asmenis vertina tik tiesioginiu genocido vykdytojo aspektu“, kaip neteisingai teigiama Pareiškėjo skunde, bet todėl, kad surinkti

duomenys paneigia Plungės komendantūroje dirbusio A. Pakalniškio prisiminimus, esą J. Noreika yra buvęs tiesioginis žydų masinio naikinimo operacijų dalyvis.

Centro pažymoje rašoma: „Atlikti J. Noreikos veiklos vokiečių okupacijos laikotarpiu tyrimai leidžia teigti, kad ji **negali būti vertinama vienareikšmiškai**. (...). Apibendrinant galima teigti, kad vokiečių okupacijos laikotarpiu Jonas Noreika nėra dalyvavęs žydų masinėse naikinimo operacijose Telšių ir Šiaulių apskrityse. **Tačiau okupacinei nacių valdžiai jį, kaip ir kitus lietuvių civilinės administracijos pareigūnus, pavyko įtraukti į su žydų izoliavimu susijusių reikalų tvarkymą.**”

Ši pastaba, išryškinta oficialiame Centro rašte, akivaizdžiai paneigia Pareiškėjo kaltinimus, neva „Centras oficialiose išvadose asmenis vertina tik tiesioginiu genocido vykdytojo aspektu ir genocido ratą aiškina siaurai, t.y. nustatinėja tikslai, ar asmuo šaudė ar nešaudė žydų tautybės asmenis“.

Centras savo pažymoje atkreipė dėmesį, kad yra rastas 1941 m. rugpjūčio 22 d. Šiaulių apskrities viršininko J. Noreikos pasirašytas raštas „Visiems Šiaulių apskrities valsčių viršaičiams ir antraeilių miestų burmistrams“, kuriame pranešama apie Šiaulių apygardos komisaro įsakymą iškelti žydus ir pusiau žydus iš valsčių ir miestelių bei apgyvendinti juos viename rajone – gete, ir kuriame nurodoma, kad žydai nuo rugpjūčio 25 iki 29 d. turi būti perkelti į Žagarės miestą.

Pažymėdamas šį faktą Centras norėjo pabrėžti, kad ši J. Noreikos veika gali patekti į Konvencijos ir Tribunolo apibrėžtas nusikalstamas veikas, tačiau atsižvelgdamas į visuotinai pripažįstamą nekaltumo prezumpcijos principą bei turimus duomenis, Centras negalėjo teigti, kad J. Noreika „tyčia sudarė tokias gyvenimo sąlygas, kuriomis buvo apgalvotai siekiama fiziškai sunaikinti“ žydus ar jų dalį, „tiesiogiai ir viešai kurstė genocidą“, „bendrininkavo vykdant genocidą“ ar vykdė kitas veikas, numatytas Konvencijos 2 ir 3 str. ar Niurnbergo tribunolo statute.

Centras pagal savo kompetenciją negalėjo nustatyti, ar J. Noreika tikrai pasirašė šį raštą ir ar jis „žinojo, ar turėjo žinoti apie vykdytojo tikslą sunaikinti dalį grupės“, kaip nurodoma Baudžiamojo Tribunolo praktikoje. Centras savo pažymoje nurodė šiuo požiūriu svarbią aplinkybę, t. y., kad J. Noreika nebuvo patikimas naciams žmogus: dėl vokiečių civilinės valdžios įsakymų nevykdymo ir nacių valdžiai nepalankių straipsnių 1943 m. vasario 23 d. J. Noreika buvo atleistas iš Šiaulių apskrities viršininko pareigų ir įkalintas Šiaulių kalėjime, o vėliau išvežtas į Štuthofio koncentracijos stovyklą Vokietijoje.

Rašydamas pažymą apie J. Noreiką Centras atsižvelgė (nors to ir neminėjo pažymoje), kad LR Aukščiausiasis teismas yra reabilitavęs J. Noreiką ir iki šiol nėra panaikinęs jo reabilitacijos.

Visa ši Centro pažymoje išsamiai ir plačiai išdėstytų Jono Noreikos veiklos aplinkybių visuma patvirtina, kad Centras, tirdamas Jono Noreikos veiklą ir teikdamas savo išvadas, tinkamai taikė Konvencijos reikalavimus ir laikėsi genocido nusikaltimo sudėties vertinimo kriterijų, suformuotų Konvencijoje, Niurnbergo tribunolo statute ir Baudžiamojo Tribunolo praktikoje.

Dėl pažymos apie Kazį Škirpą.

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras, tirdamas Kazio Škirpos veiklą, rėmėsi visais jam pasiekiamais informacijos šaltiniais ir ją vertino pagal Jungtinių Tautų Organizacijos Konvencijos dėl kelio užkirtimo genocido nusikaltimui ir baudimo už jį bei Niurnbergo tribunolo statuto nuostatas ir Jungtinių Tautų Baudžiamojo Tribunolo praktiką, aiškinančią minėtas Konvencijos nuostatas.

Tai akivaizdžiai matyti iš Centro pažymos, kurioje atkreipiamas dėmesys į K. Škirpos veiklą, kuri ir buvo vertinama pagal Pareiškėjo nurodytas Konvencijos ir Tribunolo suformuotas nuostatas: „**K. Škirpos ir Berlyno LAF veikloje antisemitizmas buvo iškeltas į politinį lygmenį ir tai galėjo paskatinti dalį Lietuvos gyventojų įsitraukti į Holokaustą.**“

Šioje pažymoje išryškinta Kazio Škirpos veika patvirtina, kad Centras ją vertino atsižvelgdamas į JT Konvencijos nuostatas ir Baudžiamojo Tribunolo taikomą praktiką ir akivaizdžiai paneigia Pareiškėjo kaltinimus, neva „Centras oficialiose išvadose asmenis vertina tik tiesioginiu genocido vykdytojo aspektu ir genocido ratą aiškina siaurai, t. y. nustatinėja tikslai, ar asmuo šaudė ar nešaudė žydų tautybės asmenis“.

Pažymėdamas tą faktą Centras norėjo pabrėžti, kad ši K. Škirpos veika gali patekti į Konvencijos ir Tribunolo apibrėžtas nusikalstamas veikas, tačiau atsižvelgdamas į visuotinai pripažįstamą nekaltumo prezumpcijos principą, ir turimus duomenis, Centras negalėjo teigti, kad K. Škirpa „tyčia sudarė tokias gyvenimo sąlygas, kuriomis buvo apgalvotai siekiama fiziškai sunaikinti ją visą ar jos dalį“, „tiesiogiai ir viešai kurstė genocidą“, „bendrininkavo vykdant genocidą“ ar vykdė kitas veikas, numatytas Konvencijos 2 ir 3 str.

Pagal turimą informaciją ir savo kompetenciją Centras taip pat negalėjo teigti, kad K. Škirpa „žinojo ar turėjo žinoti apie vykdytojo tikslą sunaikinti dalį grupės“, kaip nurodoma Baudžiamojo Tribunolo praktikoje. Centras savo pažymoje nurodė šiuo požiūriu svarbias aplinkybes: išanalizavus Berlyno LAF organizacijos parengtuose tekstuose sutinkamus antisemitinius teiginius, galima tvirtinti, kad jos nariai „žydų problemą“ siūlė spręsti ne genocido, o išvaymo iš Lietuvos būdu, taip pat pažymėjo, kad karo išvakarėse Berlyno LAF nariai neturėjo jokios informacijos apie tai, kad naciai planuoja visiškai išžudyti žydus, o pats K. Škirpa nebuvo naciams patikimas žmogus - Laikinajai Vyriausybei paskelbus atkuriant Lietuvos nepriklausomybę gestapas Kaziui Škirpai skyre namų areštą.

Rašydamas pažymą apie K. Škirpą Centras atsižvelgė ir į šalutines aplinkybes, kurių nepaminėjo toje pažymoje - dėl galimų panašių nusikalstamų veikų, apibrėžtų Konvencijoje ir Statute, įtariamo Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovo Juozo Brazaičio - Ambrazevičiaus, šias pareigas perėmusio areštavus K. Škirpą, veikla 1974 metais buvo išsamiai tirta JAV Kongrese ir JAV Imigracijos ir natūralizacijos tarnyboje, ir J. Ambrazevičius - Brazaitis buvo visiškai išteisintas. Pats K. Škirpa paskutinius savo 30 gyvenimo metų praleido JAV (mirė 1979 m.) nesulaukęs jokių kaltinimų iš JAV administracijos ar teisėsaugos, kuri, kaip jau minėta, aktyviai ieškojo genocido nusikaltimus vykdžiusių asmenų ir tyrė Lietuvos laikinosios Vyriausybės veiklą.

Visa ši Centro pažymoje išsamiai ir plačiai išdėstyta Kazio Škirpos veiklos aplinkybių visuma patvirtina, kad Centras, tirdamas K. Škirpos veiklą ir teikdamas savo išvadas, tinkamai taikė Konvencijos reikalavimus ir laikėsi genocido nusikaltimo sudėties vertinimo kriterijų, suformuotų Konvencijoje, Niurnbergo tribunolo statute ir Baudžiamojo Tribunolo praktikoje.

Generalinė direktorė

Teresė Birutė Burauskaitė

Arūnas Bubnys, tel. (8~5) 266 1521, el. p. arunas.bubnys@genocid.lt

Dalius Egidijus Stancikas, tel. (8~5) 275 1266, el. p. dalius.stancikas@genocid.lt

LIETUVOS GYVENTOJŲ GENOCIDO IR REZISTENCIJOS TYRIMO CENTRAS

Biudžetinė įstaiga, Didžioji g. 17/1, LT-01128 Vilnius tel. (8 5) 231 4139, faks. (8 5) 279 1033, el. p. centras@genocid.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191428780

Grant Arthur Gochin
atstovaujama advokato Roko Rudzinsko
A. Mickevičiaus g. 14-2
LT-08119 Vilnius
Kopija
Lietuvos Respublikos Seimo Kontrolieriui
Gedimino pr. 56
LT-01110 Vilnius

2018-10-11 Nr. 14R-
į 2018-09-19

DĖL INFORMACIJOS PATEIKIMO

Atsakydami į Jūsų paklausimą informuoju:

1. LGGRT centras savo veikloje vadovaujasi demokratiniam pasaulyje ir LR Konstitucijoje įtvirtintu nekaltumo prezumpcijos principu, taip pat Lietuvos Respublikos teisės aktais, todėl įtarimus, kaltinimus ar tyrimus, kurie atmesti ar nutraukti neįrodžius asmens kaltumo, vadina asmens išteisinimu. LR Konstitucijos 31 straipsnis: „*Asmuo laikomas nekaltu, kol jo kaltumas neįrodytas įstatymo nustatyta tvarka ir pripažintas įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu*“, LR Baudžiamojo proceso kodekso 303 str. 5.2 dalis: „*Teismas priima išteisinamąjį nuosprendį, jeigu neįrodyta, kad kaltinamasis dalyvavo padarant nusikalstamą veiką*“.
2. Jūsų atsiųstas 1975-01-13 JAV Kongreso Teismų komiteto Imigracijos, pilietybės ir tarptautinės teisės pakomitečio pirmininko Joshua Eilbergo raštas JAV lietuvių bendruomenės viceprezidentui Algimantui Gečiui patvirtina LGGRT centro teiginį, kad Juozo Brazaičio-Ambrazevičiaus veikla buvo tirta JAV Kongrese ir JAV Teisingumo departamento Imigracijos ir natūralizacijos tarnyboje ir kad jie buvo išteisinti. Iš šio rašto akivaizdu, kad:
 - a) buvęs Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovas Juozas Brazaitis-Ambrazevičius ir buvęs šios vyriausybės vidaus reikalų ministras Jonas Šlepetys dėl jiems iškeltų kaltinimų buvo įtraukti į JAV gyvenančių, bendradarbiavimu su naciais įtariamų asmenų sąrašą;
 - b) tyrimas pradėtas JAV Kongreso Teismų komiteto Imigracijos, pilietybės ir tarptautinės teisės pakomitečio pirmininko, taigi, atsakingos šiais klausimais JAV Kongreso struktūros, pavedimu Imigracijos ir natūralizacijos tarnybai;
 - c) tyrimas vykdytas ir sustabdytas (neįmanoma sustabdyti to, kas nepradėta) neįrodžius J. Brazaičio ir J. Šlepečio kaltumo;
 - d) JAV Kongreso atstovas J. Eilbergas ne tik praneša apie tyrimo sustabdymą, bet ir netiesiogiai atsiprašo dėl J. Brazaičiui ir J. Šlepečiiui mestų nepagrįstų kaltinimų: „*Tikiuosi, kad šis dokumentas padės dviem minėtiems vyrams ir jų draugams išsivaduoti iš suspaudimo ir neivilties dėl jiems iškeltų kaltinimų*.“ Šio svarbaus palinkėjimo Jūs kažkodėl neminite ir neverčiate į lietuvių kalbą.
3. Jūsų atsiųstame rašte taip pat minimas Imigracijos ir natūralizacijos tarnybos raštas Kongresui. LGGRT centro žiniomis, šiame rašte JAV teisingumo departamentas praneša JAV Kongresui, kad Juozas Brazaitis-Ambrazevičius, kaip Laikinosios vyriausybės ministras

pirmininkas ir švietimo ministras, ir Jonas Šlepetys, kaip Laikinosios vyriausybės vidaus reikalų ministras, buvo kaltinami, kad jų išleistų įsakų pagrindu buvo vykdytos represijos prieš žydus. Atlikto tyrimo metu buvo susisiekiama su 40 galimų informacijos šaltinių Jungtinėse Valstijose, Europoje ir Artimuosiuose Rytuose: su karo dokumentų saugojimo centrais, įvairiomis žydų organizacijomis (su Pasaulio žydų kongresu, Amerikos žydų kongresu, Rusijos žydų bendruomene, Žydų mokslinių tyrimų institutu, Komitetu prieš nacizmą ir antisemitizmą ir t.t.), pavieniais asmenimis, Vokietijos prokurorais, žurnalistais ir kitais karo nusikaltimų sferoje pripažintais ekspertais, tačiau nei iš vieno šaltinio nebuvo gauta įrodomojo pobūdžio informacijos.

Dėl šių žinių patikimumo ir kitos valstybės institucijų vidaus dokumentų kopijų siūlome kreiptis į tų valstybių institucijas.

4. Jūsų rašte daroma išvada, kad „Centras, vertindamas K. Škirpos vaidmenį dalyvaujant Holokauste...“ neatitinka tikrovės. LGGRT centras, tirdamas K. Škirpos veiklą, nerado patikimų duomenų, kad jis būtų Holokausto dalyvis. Pagal LGGRT centro įstatymą LGGRT centras neatlieka teisinio asmenų veiklos vertinimo.

Generalinė direktorė

Teresė Birutė Burauskaitė

**EMBASSY OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA TO THE UNITED STATES OF AMERICA
AND TO THE UNITED MEXICAN STATES**

2622 16th Street, NW, Washington DC, 20009, tel. + 1 202 234 5860, fax + 1 202 328 0466
E-mail amb.us@urm.lt, <https://usa.mfa.lt>

The Honorable Brad Sherman
Member of Congress
Washington, DC 20515
USA

Washington, May 13, 2026

RE: Follow-Up Regarding Statements on Juozas Ambrazevičius-Brazaitis

Dear Congressman,

I would like to express my sincere gratitude for your letter of March 20, 2026. We deeply value and share your continued commitment to preserving historical accuracy and remembrance. Lithuania greatly appreciates the strong partnership between Lithuania and the United States and is committed to addressing the tragic legacy of the past, especially the Holocaust, with responsibility, transparency, and respect for the victims.

I would like to assure you that the issues outlined in your letter receive due attention at the governmental level. Therefore, in response to your inquiry, I would like to share a letter addressed to you from Viceminister of Foreign Affairs of Lithuania Vidmantas Verbickas.

Please accept, Congressman Sherman, the assurances of my highest consideration.

Enclosed:

1. Lithuanian Viceminister of Foreign Affairs' Letter, 2 pages.
2. Letter from the United States Department of Justice Immigration and Naturalization Service and related congressional correspondence, 6 pages.

Sincerely,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'G' followed by a horizontal line and a dot.

Ambassador Gediminas Varvuolis
Embassy of the Republic of Lithuania

LIETUVOS RESPUBLIKOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTERIJA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA

Budget institution, J. Tumo-Vaižganto str. 2, LT-01108 Vilnius, Lithuania, Tel. + 370 5 236 2444, Fax + 370 5 236 2626

E-mail urm@urm.lt, <http://www.urm.lt>

Data are accumulated and stored in the Register of Legal Entities, code 188613242

The Honorable Brad Sherman
 Member of Congress
 Washington, DC 20515
 USA

12-05-2026 No. (19.2.3)3-2806

RE: Follow-Up Regarding Statements on Juozas Ambrazevičius-Brazaitis

Member of Congress Sherman,

I am writing in response to your letter of March 20, 2026, addressed to Lithuanian Ambassador to the U.S. Gediminas Varvuolis. Allow me to assure you that the matters you raise are being treated with due attention at the governmental level.

We appreciate your continued engagement on the important issue of historical accuracy and remembrance. Lithuania deeply values its close partnership with the United States and shares your commitment to addressing the tragic legacy of the past, especially the Holocaust, with responsibility, transparency, and respect for the victims. Lithuania's state institutions have repeatedly and publicly condemned both the Holocaust and the actions of local collaborators who participated in Nazi crimes. This position has been clearly reflected in parliamentary resolutions, official commemorations, and consistent public statements by official authorities acknowledging the responsibility to confront this painful chapter of history openly and honestly.

In response to your inquiry, I would like to provide clarification based on the information supplied by the Genocide and Resistance Research Centre of Lithuania, the institution responsible for historical research in this area.

First and foremost, the Centre has acknowledged that its earlier public formulation from 2018 referring to the "complete exoneration" of Juozas Ambrazevičius-Brazaitis was legally imprecise and has expressed regret for this miswording. This formulation has since been corrected to more accurately reflect the nature of the findings.

At the same time, it is important to emphasize that this correction concerns the legal terminology used by the Center, rather than the underlying factual outcome of the U.S. investigation. The archival records of the U.S. Immigration and Naturalization Service show that, following an extensive and internationally coordinated inquiry, no evidence of a probative nature was found to substantiate allegations of involvement in anti-Jewish or pro-Nazi activities.

On this basis, in 1974 the case concerning Juozas Ambrazevičius-Brazaitis was discontinued, and the individual was removed from the list of alleged Nazi war criminals residing in the United States.

For full transparency, I would like to draw your attention to the attached original U.S. documents, including the 1974 letter of the Immigration and Naturalization Service to the Subcommittee on Immigration, Citizenship, and International Law of the House Judiciary Committee, as well as the related Congressional correspondence, which confirm both the scope and outcome of the investigation.

At the same time, the Lithuanian side fully acknowledges the important distinction you raise: the administrative discontinuation of an investigation does not constitute a formal judicial exoneration under U.S. legal standards. Lithuanian institutions do not seek to attribute to the United States authorities any formal determination beyond what is supported by official documentation, and the earlier wording has been corrected precisely to avoid any misunderstanding.

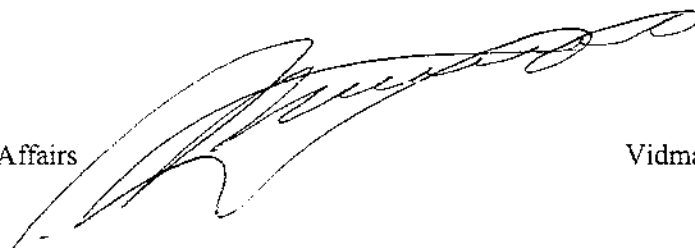
Lithuania remains firmly committed to a responsible, evidence-based, and transparent approach to historical evaluation. Over the past decades, our country has undertaken significant efforts to address the legacy of both Nazi and Soviet occupations with integrity, including through scholarly research, legal frameworks, and education. We honor the memory of Holocaust victims and continue to support efforts to preserve historical truth and counter any distortion.

We greatly appreciate your engagement on this important issue and your support for strong U.S.–Lithuania relations. We trust that the clarification provided above, together with the attached original documents, contributes to a shared understanding grounded in historical evidence and mutual respect.

Please accept, Congressman Sherman, the assurances of my highest consideration.

Respectfully,

Viceminister of Foreign Affairs

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Vidmantas Verbickas', written in a cursive style.

Vidmantas Verbickas

NINETY-THIRD CONGRESS

SUBCOMMITTEE ON IMMIGRATION, CITIZENSHIP, AND
INTERNATIONAL LAW

JOSHUA EILBERG, PA., CHAIRMAN
 JEROME R. WALDIS, CALIF. WILLIAM J. KEATING, OHIO
 WALTER FLOWERS, ALA. TOM RAILSBACK, ILL.
 JOHN F. SEIBENLING, OHIO CHARLES E. WIGGINS, CALIF.
 ELIZABETH HOLTZMAN, N.Y. HAMILTON FISH, JR., N.Y.

Committee on the Judiciary
 U.S. House of Representatives
 Washington, D.C. 20515

GARNER J. CLINE, COUNSEL
 ARTHUR P. ENDRES, JR., ASSISTANT COUNSEL
 DONALD G. BENN, ASSOCIATE COUNSEL
 FRANCES F. CHRISTY, LEGISLATIVE ANALYST

2429 Rayburn House Office Bldg.
 Washington, D. C. 20515
 January 13, 1975

Mr. Stanley A. Gecys
 Executive Vice-President
 Lithuanian-American Community of the U.S.A., Inc.
 1004 Robinson Building
 42 South 15th Street
 Philadelphia, Pennsylvania 19102

Dear Mr. Gecys:

Enclosed is a copy of a letter from the Immigration and Naturalization Service which states that Juozas Brazaitis and Jonas Slepetyts have been removed from the active list of Alleged Nazi War Criminals residing in the United States and that the investigations relating to them have been stopped.

These actions are based upon the INS's determination that there is no evidence of anti-Jewish or pro-Nazi activities on their part.

I trust that this document will serve to relieve the pressures and frustrations these two men and their friends have been living under because of the charges which had been brought against them.

With best wishes,

Sincerely,

Joshua Eilberg
 JOSHUA EILBERG

JE:ut
 Encls.

UNITED STATES DEPARTMENT OF JUSTICE
IMMIGRATION AND NATURALIZATION SERVICE
WASHINGTON, D.C. 20536

84
PLEASE ADDRESS REPLY TO

AND REFER TO THIS FILE NO.

CO 703.951

DEC 6 7 1974

Dear Chairman Eilberg:

This is to acknowledge receipt of your letter dated December 20, 1974 requesting a status report on this Service's investigation of alleged Nazi War Criminals Juozas Brazaitis and Jonas Slepetys. The Service investigation of Messrs. Brazaitis and Slepetys was conducted jointly by reason of the almost identical predicated allegation to wit: that during the life of the interim Provisional Government of Lithuania from June 23, 1941 to July 12, 1941 (3 weeks) Mr. Brazaitis as Minister of Education and acting Prime Minister and Mr. Slepetys as Minister of Interior were responsible for the issuance and enforcement of repressive edicts against the Jewish minority.

In the interest of clarity, brevity and expediency I have attached for your information and retention copies of the following listed material pertinent to these cases:

1. Memorandum of Information concerning Jonas Slepetys.
2. Memorandum of Information concerning Juozas Brazaitis.
3. Print-out of a biographical profile of Mr. Brazaitis, extracted from the Lithuanian Encyclopedia (English Language) published in 1958 by Juozas Kapocias and printed by the Spaude Lithuanian Encyclopedia Press, Inc., Boston, Massachusetts.
4. Memorandum for files of both subjects setting forth a list of War Document Centers, organizations, individuals, German District Attorneys, journalists, and other recognized authorities in the field of war crimes who were contacted during the course of this investigation.

In addition to the foregoing approximately forty (40) other potential sources of information were contacted throughout the United

85

- 2 -

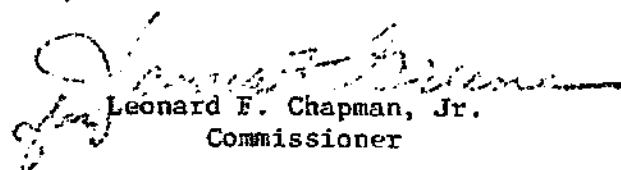
States, Europe and the Near East. No information of an evidentiary nature was elicited from any of the sources outlined. Mr. Slepety's voluntarily appeared before Service officers and testified in depth under oath as to his service in the Provisional Lithuanian government and activities related thereto. Mr. Slepety's categorically denied the veracity of the allegations. In an attempt to elicit similar testimony from Mr. Brazaitis, it was ascertained that he had recently sustained his fourth heart attack and was hospitalized. Mr. Brazaitis' physician advised that the prognosis of his patients' condition was unfavorable, and he could project no time frame within which Mr. Brazaitis might be questioned without detriment to his personal well being.

A review committee, composed of highly qualified officers from each Service operational activity, responsible for oversight monitoring and evaluation of all cases involving Alleged Nazi War Criminals residing in the United States, has recently completed a comprehensive examination of the cases relating to Messrs. Brazaitis and Slepety's. It was this committee's opinion that the investigation in these cases had elicited no substantive evidence to substantiate the predicated allegations (supra). It was their further opinion that in the absence of any probative information to the contrary, further investigation in these matters appeared unwarranted.

Based upon the foregoing, the names of Messrs. Brazaitis and Slepety's have been removed from the active list of Alleged Nazi War Criminals residing in the United States and the investigations relating thereto deactivated. Despite the foregoing action, it is a standard practice in cases of this type, to continue to query all new sources of information developed, for identification and possible information of probative value. Should meaningful information be elicited thru this procedure, the investigation is reactivated to pursue same.

It is hoped that the foregoing is responsive to your request and of some assistance to you.

Sincerely,

Leonard F. Chapman, Jr.
Commissioner

Honorable Joshua Eilberg
House of Representatives
Washington, D. C. 20515

Enclosures

September 27, 1974

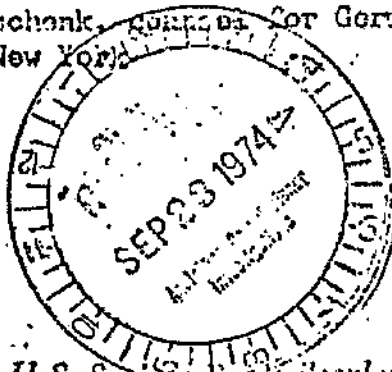
MEMORANDUM TO FILE

re: BRAZAITIS, Juozas AB 222 100

DEK
dew
9/28

The below listed overseas War Documents Centers, German District Attorneys, organizations, individuals and other sources of information have been contacted regarding the above named Subject. To date no information of an evidentiary nature has been elicited from any of these sources.

- 1- American Federation of Jewish Ghetto Fighters, Camp Inmates and Nazi Victims, 505 5th Avenue, New York, New York
- 2- Jewish Cultural Clubs and Societies, 1133 Broadway, New York, New York
- 3- Morning Freiheit, Chaim Sullor, editor; 35 E. 12 Street, New York, N.Y.
- 4- Jewish Currents, Morris Schappas, editor; 22 E. 17 Street, New York, N.Y.
- 5- World Jewish Congress, 15 East 84 Street, New York, New York
- 6- American Jewish Congress, 15 East 84 Street, New York, New York
- 7- Center of Russian Jewry, 20 West 72 Street, New York, New York
- 8- The Anti-Defamation League of B'nai B'rith, 315 Lexington Avenue, New York, New York
- 9- Jewish Labor Committee, 25 East 78 Street, New York, New York
- 10- Federation of Polish Jews, 345 8th Avenue, New York, New York
- 11- Committee Against Nazism and Anti-Semitism, 345 6th Ave., New York, N.Y.
- 12- United Restitution Organization, 1241 Broadway, New York, New York
- 13- Ukrainian News, Michael Manuslak, editor, 65 E. 4 Street, New York, N.Y.
- 14- YIVO Institute, 86 Street, New York, New York
- 15- Dorothy Rabinowitz, reporter, 55 East 9 Street, New York, New York
- 16- Fritz Weinschenk, ~~German~~ for German Consulate in New York, 630 5th Ave. New York, New York

FILED
 BY BRAZAITIS, Juozas
 CC WE-Slepays, John
 Auth. [Signature]
 Date 11/21/74
 Filed [Signature]

NYC 50/40.378

91

(List of Report Nazi War Criminals Residing in the United States) (Cont'd)

- 17- Frederick Alberti, attorney, 1180 6th Avenue, New York, New York
- 18- Shirley Korman, authority, 69-12 Exeter Street, Queens, New York
- 19- Charles Allen, 175 West 79 Street, New York, New York
- 20- Henrika Mitron, camp survivor, 65-39 171 Street, Flushing, New York
- 21- Elmar Rauch, Consul, German Consulate General, New York, New York
- 22- David Trager, United States Attorney, Eastern District of New York, Brooklyn, New York
- 23- Robert Wolfe, Captured Records Branch, Military Archives Division, National Archives, Washington, D.C.
- 24- Rabbi Wornik, President, Suffolk Board of Rabbis, East Northport Jewish Center, East Northport, New York.
- 25- Leonard Lieberman, Oklahoma City, Jewish Community Council, 1100 N. Dewey Street, Ste. 103, Oklahoma City, Oklahoma.
- 26- Nathan Loshale, Tulsa Jewish Community Council, 3314 East 51 Street, Ste T., Tulsa, Oklahoma.
- 27- George Wald, Mosaic Law Congregation, 2300 Serra Blvd., Sacramento, California.
- 28- Rabbi Martin Sandberg, Beth-el Synagogue, 903 Ponce de Leon, Santurce, Puerto Rico.
- 29- Mark Solsoika, Jewish Communities of Concentration Camp Survivors, Hartford, Conn.
- 30- Self-Help, 137 Woodbine Street, Providence, Rhode Island
- 31- LAOR, 531 South Plymouth Court, Chicago, Illinois, c/o Sol Godstein
- 32- Janusz Korgzak Lodge, 2628 W. Touhy, Skokie, Illinois, c/o David Rosencwajq
- 33- New Citizens Club, 6916 Algonquin, Chicago, Illinois, c/o Allen Kredow
- 34- Shalom, 555 West Roosevelt, Chicago, Illinois, c/o Leo Seifman
- 35- Yom Hashoah Holocaust Memorial Program, Buffalo, New York
- 36- TMA Club, 69 Carpenter Avenue, Buffalo, New York
- 37- New Americans Organization, 5 Greenside Lane, Rochester, New York
- 38- Kol Israel Foundation, Cleveland, Ohio
- 39- Jewish Survivors of Nazism, 1580 Summit Road, Cincinnati, Ohio
- 40- New Hope Synagogue, 1625 Crest Hill, Roselawn, Cincinnati, Ohio
- 41- Benjamin Miller, authority, 3818 Castano, Dayton, Ohio
- 42- Jewish Community Relations Council, St. Paul, Minnesota
- 43- Jewish Counseling Service, Newark, New Jersey

NYC 50/40.378

(List of Report Nazi War Criminals Residing in the United States (Cont'd))

- 44- Harry Feldman, authority, 2616 Murray Avenue, Pittsburgh, Pennsylvania
- 45- Survivors of the Nazi Holocaust, 1523 Joy Road, Detroit, Michigan
- 46- Rabbi Harry Sky, 400 Deering Avenue, Portland, Maine
- 47- Rabbi Alexander, Congregation B'nai Emanuel, 3536 Travel Street, San Francisco, California
- 48- Rabbi Traub, Congregation Adath Israel, 1851 Noriega Street, San Francisco, California
- 49- Congregation B'nai Israel, 1575 Annie Street, Colma, California
- 50- Rabbi Zuchen, 795 Carey Drive, San Leandro, California
- 51- American Jewish Congress, 7803 Clayton Road, Clayton, Missouri
- 52- Jewish Community Centers Association, 11001 Schuetz Road, Creve Couer, Missouri
- 53- B'nai Brith Society, 9378 Olive Boulevard, St. Louis, Missouri
- 54- Jewish Federation of St. Louis, 611 Olive Street, St. Louis, Missouri
- 55- Jewish Community Relations Council, 722 Chestnut Street, St. Louis, Missouri
- 56- Jewish Employment Service, 1727 Lowst Avenue, St. Louis, Missouri
- 57- New Americans Club, 603 West 86 Terrace, Kansas City, Missouri, c/o Jack Igielnik
- 58- New Life Association, San Diego, California
- 59- Jewish Community Center, 2562 Balltown Road, Schenectady, New York
- 60- Jewish Family Service, 291 State Street, Albany, New York
- 61- New American Association, 17 Silverbrook Road, Newton, Massachusetts
- 62- Simon Wiesenthal, Documentation Center for Nazi War Crimes, Vienna, Austria
- 63- Ruth Kluger, author, Tel-Aviv, Israel
- 64- Jewish Ghetto Fighters Museum, Tel-Aviv, Israel
- 65- Yad W'shem Documents Center, Jerusalem, Israel
- 66- Documents Center for Nazi War Crimes, Ludwigsburg, Germany
- 67- Berlin Documents Center, Germany
- 68- Documents Center, Wiesbaden, Germany
- 69- District Attorneys Offices in Frankfurt, Hannover, Dortmund, Hamburg, Germany
- 70- Wiener Library, London, England

Samuel H. Zutter, Jr.

Grant Arthur Gochin

10900 Winnetka Avenue, Chatsworth, CA 91311, USA | +1 818-625-6513 | ggochin@gmail.com

Užsienio reikalų ministerijos 2026-05-12 rašto Nr. (19.2.3)3-2806 vertimas į lietuvių kalbą

Pareiškėjo parengtas vertimas; autentiškas tekstas — anglų kalba (šio priedo 2–3 psl.). Raštą 2026-05-13 kongresmeniui B. Shermanui perdavė Lietuvos ambasadorius JAV G. Varvuolis (1 psl.).

Gerbiamas Kongreso nary Shermanai,

rašau atsakydamas į Jūsų 2026 m. kovo 20 d. laišką, adresuotą Lietuvos ambasadoriui JAV Gediminui Varvuoliui. Leiskite Jūs patikinti, kad Jūsų keliamiems klausimams Vyriausybės lygmeniu skiriamas deramas dėmesys. [...]

Atsakydamas į Jūsų paklausimą, norėčiau pateikti paaiškinimą, pagrįstą **informacija, kurią pateikė Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras** — šios srities istorinius tyrimus atliekanti institucija.

Visų pirma, **Centras pripažino, kad jo ankstesnė 2018 m. vieša formuluotė, kuria Juozas Ambrazevičius-Brazaitis vadinamas „visiškai išteisintu“, buvo teisiškai netikslus, ir išreiškė apgailestavimą dėl šios netikslios formuluotės. Nuo to laiko ši formuluotė buvo pataisyta, kad tiksliau atspindėtų išvadų pobūdį.**

Kartu svarbu pabrėžti, kad šis pataisymas susijęs su Centro vartota teisine terminija, o ne su faktine JAV tyrimo baigtimi. JAV Imigracijos ir natūralizacijos tarnybos archyviniai dokumentai rodo, kad po plataus ir tarptautiniu mastu koordinuoto tyrimo nebuvo rasta įrodomojo pobūdžio duomenų, pagrindžiančių kaltinimus dalyvavus antisemitinėje ar pronacistinėje veikloje.

Remiantis tuo, 1974 m. byla dėl Juozo Ambrazevičiaus-Brazaičio buvo nutraukta, o asmuo išbrauktas iš Jungtinėse Valstijose gyvenančių tariamų nacių karo nusikaltėlių sąrašo. [...]

Kartu **Lietuvos pusė visiškai pripažįsta Jūsų nurodytą svarbų skirtumą: administracinis tyrimo nutraukimas pagal JAV teisės standartus nėra formalus teisminis išteisinimas. Lietuvos institucijos nesiekia priskirti Jungtinių Valstijų institucijoms jokio formalaus sprendimo, kuris nepagrįstas oficialiais dokumentais, o ankstesnė formuluotė buvo pataisyta būtent tam, kad būtų išvengta bet kokio nesusipratimo.**

[...] Užsienio reikalų viceministras Vidmantas Verbickas

Pastaba: paryškinimai pareiškėjo. Praleistos dalys pažymėtos [...].

LIETUVOS GYVENTOJŲ GENOCIDO IR REZISTENCIJOS TYRIMO CENTRAS

Biudžetinė įstaiga, Didžioji g. 17/1, LT-01128 Vilnius tel. (0 5) 231 4139, el. p. centras@genocid.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 191428780

Grant Arthur Gochin

2026-10- Nr. 55R-
Į 2026-09-15 Nr. gauta el. paštu

el. p. ggochin@gmail.com

DĖL 2026 M. RUGSĖJO 15 D. PRAŠYMO

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (toliau – Centras), atsakydamas į Jūsų 2026 m. rugsėjo 15 d. prašymą (Centro registracijos data 2026 m. rugsėjo 16 d. Nr. 7R-1155) (toliau – prašymas), teikia šią informaciją:

1) Dėl I ir V dalyse išdėstytų prašymų informuojame, kad Jūsų 2026 m. liepos 17 d. elektroninis laiškas anglų kalba „*Re-application – Director General, LGGRTC*“ (toliau – laiškas) buvo gautas Centre 2026 m. liepos 17 d., 17:01 val. Šis Jūsų laiškas yra skirtas Centro tarybai (toliau – Taryba) ir buvo Jūsų paties persiųstas tiesiogiai Tarybai jos elektroninio pašto adresu. Centrai, kaip ir kitoms šiame Jūsų laiške nurodytoms Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių institucijoms bei atitinkamiems asmenims, Jūs šį laišką atsiuntėte kaip kopiją susipažinimui. Centras su šiuo Jūsų laišku susipažino, įvertino kaip laišką, skirtą tik Tarybai, todėl, vadovaujantis Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 1 d. nutarimo Nr. 1014 redakcija) 38 punkto nuostatomis, šio Jūsų laiško nenagrinėjo ir į jį neatsakė. Šis Tarybai skirtas Jūsų laiškas Centro dokumentų valdymo sistemoje užregistruotas 2026 m. rugsėjo 21 d. Nr. 7R-1174.

2) Dėl II ir IV dalyse išdėstytų prašymų informuojame, kad šiose Jūsų prašymo dalyse suformuoti klausimai yra priskirtini Centro Tarybos kompetencijai, todėl ši dalis klausimų Centro 2026 m. rugsėjo 22 d. raštu Nr. 13R-554 yra persiųsta Centro Tarybai.

3) Dėl III dalyje išdėstyto prašymo „*pataisyti*“ Centro raštus 2018 m. vasario 26 d. Nr. 55R-21 ir 2018 m. spalio 11 d. Nr. 14R-82 (toliau – Raštai) atkreipiame dėmesį, kad analogiškas prašymas yra išdėstytas ir pirmiau minėto Jūsų laiško VII dalyje „*Formal administrative request: withdraw, correct, and reissue Letters Nos. 55R-21 and 14R-82*“. Atsakant į šiuos Jūsų prašyme ir laiške išdėstytus abu iš esmės analogiškus prašymus, informuojame, kad Centras šuo metu neturi naujų duomenų, jų nepateikėte ir Jūs, leidžiančių pagrįstai konstatuoti aptariamuose Raštuose, kurie buvo parengti atsakant į Jūsų 2017 m. lapkričio 30 d. ir 2018 m. rugsėjo 19 d. paklausimus, nurodytus duomenis ir (ar) istorines aplinkybes neteisingomis ar (ir) netinkamomis. Jūsų asmeninė nuomonė ar tai, kad Jums nepatinka šių Raštų turinys, taip pat nesudaro jokio pagrindo Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka šiuose Raštuose nurodytas istorines faktines aplinkybes perrašyti ir jas pakeisti kitomis taip, kaip pageidaujate Jūs. Neturint naujų faktinių duomenų, leidžiančių abejoti Raštų pagrįstumu, Lietuvos Respublikos teisės aktai nesuteikia Centrai teisės ir pareigos juos „atšaukti, pataisyti ir iš naujo išleisti“. Atkreipiame Jūsų dėmesį ir tai, kad Jūsų prašymo III dalyje ir laiško VII dalyje suformuluoti prašymai Centrai yra pateikti praėjus teisės aktuose nustatytam

terminui nuo gautų atsakymų (Centro Raštų) į pirmiau paminėtus Jūsų paklausimus. Tai reiškia, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 3, 5 punktų nuostatomis, Centras nenagrinėja Jūsų prašymo III dalyje ir laiško VII dalyje suformuotų prašymų „atšaukti, pataisyti ir iš naujo išleisti“ Centro Raštus. Primename ir tai, kad šie Raštai Jums ir Jūsų atstovui advokatui buvo išsiųsti 2018 m. vasario 26 d. ir 2018 m. spalio 11 d. Jūsų nurodytais adresais.

4) Dėl VI ir VII dalyse išdėstytų prašymų informuojame, kad Jums yra pateikta visa Centro disponuojama informacija tokia apimtimi, kokia yra leidžiama pateikti pagal Lietuvos Respublikos Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatymo 2 straipsnio 1 dalies, 3 ir 4 straipsnių nuostatuose suteiktą Centrai kompetenciją. Todėl, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 3 punkto nuostatomis, ji neteikiama. Taip pat neteikiama informacija, kuri nurodyta Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymo 2 straipsnio 2 dalies 1 punkte ir kurios teikimas pagal šio įstatymo 5 straipsnio 1 dalies nuostatas sudaro institucijai neproporcingai didelę našta.

5) Dėl VIII dalyje išdėstyto prašymo informuojame, kad apie tai, jog Jūsų prašymas yra gautas bei užregistruotas Centro dokumentų valdymo sistemoje, Jūs buvote informuotas tą pačią dieną Jūsų elektroninio pašto adresu ggochin@gmail.com.

Atkreipiame dėmesį, kad šis atsakymas parengtas pagal Centro turimus duomenis ir informaciją; gavus papildomą informaciją ar naujus duomenis atsakymo turinys gali keistis.

Kartu informuojame ir apie tai, kad Centro veiklą reglamentuojančiame Lietuvos Respublikos Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro įstatyme ar (ir) kituose teisės aktuose nėra nustatyta Centrai teisė ir (ar) pareiga aiškinti Lietuvos Respublikos įstatymų ir (ar) kitų teisės aktų nuostatas. Šis atsakymas per vieną mėnesį nuo jo gavimo dienos pasirinktinai gali būti skundžiamas Lietuvos administracinių ginčų komisijai (A. Goštauto g. 12-100, 01108 Vilnius) Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba Regionų administraciniam teismui (Vilniaus rūmai, Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius; Kauno rūmai, A. Mickevičiaus g. 8A, 44312 Kaunas; Klaipėdos rūmai, Galinio Pylimo g. 9, 91230 Klaipėda; Šiaulių rūmai, Dvaro g. 80, 76298 Šiauliai; Panevėžio rūmai, Respublikos g. 62, 35158 Panevėžys) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Laikinai einantis generalinio direktoriaus pareigas

Arūnas Bubnys

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Gyventojų Genocido ir Rezistencijos Tyrimo Centras
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Prašymas dėl 2026-07-17 kreipimosi registracijos, nagrinėjimo ir susijusių dokumentų pateikimo - Atsakymas G.A. Gochinui į 2026-09-16 prašymą Nr. 7R-1155
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-10-13 Nr. 55R-1016
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento adresatas (-ai)	Kiti
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Arūnas Bubnys Laikinais einantis generalinio direktoriaus pareigas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-10-13 16:11
Parašo formatas	Trumpalaikio galiojimo (XAdES-T)
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-10-13 16:11
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA-2
Sertifikato galiojimo laikas	2026-02-13 13:35 - 2028-02-13 13:35
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jolita Bernotienė Vyriausioji specialistė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-10-13 16:16
Parašo formatas	Einamojo galiojimo (XAdES-EPES)
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016
Sertifikato galiojimo laikas	2022-06-02 10:42 - 2027-06-01 23:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20261011.7
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2026-10-13)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2026-10-13 nuorašą suformavo Jolita Bernotienė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo Dokumentų valdymo sistema „Deka Office“ (2026-10-13)

Grant Arthur Gochin

10900 Winnetka Avenue, Chatsworth, CA 91311, USA | +1 818-625-6513 | ggochin@gmail.com

LGGRTC 2026-10-02 rašto Nr. 55R-951 tekstinė transkripcija

*Transkribuota iš viešai paskelbto elektroninio dokumento nuorašo
(static-cdn.toi-media.com/blogs/uploads/2026/10/LGGRTC_55R-951_2026-10-02.pdf). Pasirašytas
originalas pareiškėjo turimas ir bus pateiktas pareikalavus.*

Adresatai: Grant Gochinui (ggochin@gmail.com); Seimo Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos pirmininkui Dariui Jakavičiui (priim@lrs.lt). Data: 2026-09-29; registracija: 2026-10-02 Nr. 55R-951; į 2026-09-18.

Antraštė: DĖL BUVUSIŲ ŠIAULIŲ APYGARDOS VADŲ H. GEWECKE IR E. BUB'Ų BYLŲ

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro (toliau – Centras) 2019-12-17 pažymoje „Apie Jono Noreikos (Generolo Vėtros) veiklą antinaciniame pogrindyje“ po teiginiais: „Šiaulių apygardos komisaras Hansas Gewecke, vienas iš Žagarės ir Šiaulių getų iniciatorių ir organizatorių, po karo taip pat teigė tuo metu nesupratęs, kad getai baigsis žydų sunaikinimu. 1969 m. Liubeko (Vokietija) teismas atmetė H. Geweckei ir jo pavaduotojui Evaldui Bubui pateiktus kaltinimus dėl Holokausto; E. Bubas (kurį D. Jasaitis apibūdina kaip rafinuotai žiaurų) buvo visiškai išteisintas, o H. Gewecke nuteistas puspenktų metų kalėti už tai, kad jo nurodymu Šiaulių gete buvo pakartas B. Mazoveckis, paslapčia į getą įsinešęs maisto“, yra nuoroda, kuria remiantis buvo išsakyti šie teiginiai – tai straipsnis, parašytas H. Gewecke ir E. Bub'ų teisme dalyvavusio ir prieš juos liudijusio buvusio Šiaulių geto kalinio Leibos Lipšico prisiminimų pagrindu, taip pat buvo remtasi H. Gewecke filmuotu pasakojimu, saugojamu Steven'o Spielberg'o Holokausto liudijimų vaizdo archyve JAV.

Centras nėra ištyręs 1970 metų Liubeko teismo nuosprendžio, nes jis nėra įskaitmenintas, todėl tikėtina, kad teiginys „E. Bub'as buvo visiškai išteisintas“ nėra teisiškai korektiškas, tačiau tai patvirtinti ar paneigti bus galima tik Centrai tiesiogiai susipažinus su teismo nuosprendžiu.

Kita vertus, esminiai teiginiai, kad teismas atmetė H. Geweckei ir jo pavaduotojui E. Bubui pateiktus kaltinimus dėl Holokausto, yra tikslūs, nes platesni kaltinimai dėl Gewecke'o ir Bub'ų dalyvavimo Šiaulių žydų persekiojime ir masinėse žudynėse nepasibaigė jų nuteisimu už visą šią veiklą 1941–1944 metais.

Laikinai einantis Generalinio direktoriaus pareigas dr. Arūnas Bubnys (kvalifikuotas elektroninis parašas 2026-10-01 15:21; antras parašas — Jolita Bernotienė, 2026-10-02 09:08).

Kontaktinis asmuo: Dalius Stancikas, +370 612 60604, dalius.stancikas@genocid.lt

This document is signed with eSGN

To check its signatures, open this PDF using Adobe Acrobat Reader.

For more information, visit the Adobe Acrobat's Learn & Support section.

Signature Types

- Signed by a natural person
- Signed by a natural person with a registered profession
- Signed by a legal person or registered organisation

Levels of Electronic Signature

- Simple Electronic Signature
- Advanced Electronic Signature
- Qualified Electronic Signature

G. Gochin

Los Angeles, 13 October 2026
eIDAS Qualified Electronic Signature

